

σύγχρονο

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

29-05-2014

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Α')

ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β')

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.

Περίληψη

Ο συντάκτης του κειμένου θίγει την αύξηση της εγκληματικότητας των νέων. Αρχικά, διερευνά τα αίτια του προβλήματος και διαπιστώνει ότι περιστατικά παραβατικότητας παρατηρούνται σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Κατόπιν, παραθέτει τον προβληματισμό του περιοδικού Time αναφορικά με τον τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου από τους ενήλικες. Στη συνέχεια, υποστηρίζει ότι η βιομηχανία της ψυχαγωγίας και των όπλων, οι πολιτικοί και τα Μ.Μ.Ε, καθώς και τα άτομα επιβάλλεται να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η λύση που προτείνουν Γάλλοι κοινωνιολόγοι βρίσκεται στον επαναπροσδιορισμό της λειτουργίας των θεσμών.

B1.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι η βιομηχανία της ψυχαγωγίας πρέπει να σταματήσει «να πουλάει βία» στα παιδιά. Πιο συγκεκριμένα, η προβολή της βίας και του οργανωμένου εγκλήματος από την τηλεόραση και το διαδίκτυο αποτελεί τη σύγχρονη πραγματικότητα που εθίζει τους νέους. Με τον τρόπο αυτό, τα ΜΜΕ ασκούν επιρροή και νομιμοποιούν τη βία. Επομένως, κρίνεται απαραίτητη η προβολή σωστών προτύπων, ιδανικών και αξιών από τα ΜΜΕ, καθώς και έλεγχος των τηλεοπτικών προγραμμάτων που προβάλλουν βία, ιδιαίτερα όταν αυτά απευθύνονται σε παιδιά και εφήβους.

B2.

α) Ο τρόπος ανάπτυξης της παραγράφου είναι η αιτιολόγηση. Στα σχόλια της παραγράφου αιτιολογείται η μεγάλη αύξηση της εγκληματικότητας «...έλλειψη υγιούς οικογενειακού περιβάλλοντος», «...απουσία διαπαιδαγώγησης». Χαρακτηριστική είναι, επίσης, η χρήση του ρήματος «οφείλεται»

Σημείωση: Ο μαθητής, ενδεχομένως, θα μπορούσε να θεωρήσει τη μέθοδο αιτίου-αποτελέσματος ως τρόπο ανάπτυξης της παραγράφου.

β)

Τα δομικά μέρη της παραγράφου είναι τα εξής:

-Θεματική πρόταση: «Ένα σημαντικό...των νέων.»

-Σχόλια-Λεπτομέρειες: «Σε σημαντικό...τηλεόραση.»

-Πρόταση-Κατακλείδα: Παραλείπεται

B3.

α)

σημαντικό ≠ ασήμαντο, ανούσιο, επουσιώδες

απουσία ≠ παρουσία, συμμετοχή

ενήλικη ≠ ανήλικη, ανώριμη

σταματήσει ≠ ξεκινήσει, αρχίσει

σύγχρονο

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ανασφάλεια ≠ ασφάλεια, βεβαιότητα, σιγουριά

β)

πίστη = εμπιστοσύνη

στόχους: οράματα, σκοπούς

αναφέρεται = επισημαίνεται, σημειώνεται

μερίδιο = μέρος, κομμάτι, ποσοστό, μέρος.

ερμηνεύουν = εξηγούν

B4.

α)

- «Πρέπει...τα άτομα»: στη συγκεκριμένη περίπτωση τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται προκειμένου να μεταφέρουν τα λόγια τρίτου (περιοδικό Time)

- «να πουλάει βία»: Η φράση που εσωκλείεται σε εισαγωγικά χρησιμοποιείται μεταφορικά

β)

- «να δουν αυτά τα θέματα» (3^η παράγραφος)

- «να πουλάει βία» (3^η παράγραφος)

Γ1.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: ζητείται άρθρο, επομένως χρειάζεται τίτλος

«Ενδοσχολική βία»

«Η μεγάλη αντίφαση...σχολείο-βία»

Ενδεικτικός πρόλογος

Όλοι σχεδόν οι τομείς της ανθρώπινης δράσης έχουν αποτελέσει το «στόχο» της βίας και της εγκληματικότητας, η οικογένεια, η καθημερινότητα, το σχολικό περιβάλλον. Η άσκηση βίας, οποιασδήποτε μορφής, αποτελεί συχνά εκτονωτικό μέσο κρίσεων σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Ακόμη πιο θλιβερό είναι το γεγονός της εμφάνισης της στο σχολικό περιβάλλον. Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητο να αναφερθούν οι μορφές της ενδοσχολικής βίας και να προταθούν τρόποι αντιμετώπισής της.

A' ζητούμενο: Μορφές ενδοσχολικής βίας

-Σωματική: η κακοποίηση, η χειροδικία, η βία που εκδηλώνεται με τη χρήση σωματικής δύναμης

-Ψυχολογική: ο ψυχικός καταναγκασμός, ο εκβιασμός, ο εξαναγκασμός με εκφοβισμό, η καταπίεση, η κινδυνολογία, ο αποκλεισμός από τις ομαδικές δραστηριότητες.

-Φυλετική βία: η βία που ασκείται από αυτούς που θεωρούνται φυλετικά ανώτερα στους πολιτιστικά ανώτερος.

-Ατομική

-Ομαδική

-Αμυντική: βία ως άμυνα, για προάσπιση της αξιοπρέπειας.

-Λεκτική βία: χυδαιολογία, χρήση υποτιμητικών ονομάτων, εκφοβισμός, απειλές, ο εξευτελισμός μπροστά σε μαθητές.

-Πνευματική: Επιβολή απόψεων.

B' ζητούμενο: Τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου

-Ορθή αγωγή από την οικογένεια, νουθεσία, καλλιέργεια διαλόγου.

-Καλλιέργεια ηθικοπνευματικών αξιών για την ανάπτυξη ηθικής συνείδησης

-Διάπλαση ηθικά αkéραιων ανθρώπων, μετάδοση διαχρονικών αξιών που συντείνουν στην καθολική εκπαίδευση του ανθρώπου (σχολείο)

-Οι σχολικές μονάδες να επανδρωθούν με παιδοψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, ειδικούς παιδαγωγούς οι οποίοι θα στηρίζουν ψυχολογικά και θα διαγιγνώσκουν έγκαιρα φαινόμενα ενδοσχολικής βίας.

-Ολόπλευρη ενημέρωση εφήβων και γονέων από ειδικούς (ανοιχτές συναντήσεις – συζητήσεις στα σχολεία με παιδαγωγούς κοινωνιολόγους, σχολικούς συμβούλους κ.ά)

-Ειδικευμένοι εκπαιδευτικοί με παιδαγωγικές και ψυχολογικές γνώσεις- μαθήματα κοινωνικής και πολιτικής αγωγής που θα προωθήσουν και θα αναπτύξουν το γόνιμο προβληματισμό.

-Γόνιμη εκτόνωση την ενεργητικότητας- ίδρυση αθλητικών και πολιτιστικών χώρων, καθώς και βιβλιοθηκών, για δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου από τους νέους.

-Τα ΜΜΕ να εφαρμόζουν τον κώδικα δεοντολογίας για προστασία των ανηλίκων από τα βίαια πρότυπα. Ποιοτική διάσταση στα τηλεοπτικά προγράμματα.

-Η πολιτεία να λάβει μέτρα εξομάλυνσης των κοινωνικών αντιθέσεων (αντιμετώπιση ανεργίας, επιμόρφωση). Να παρέχει ηθικά και υλικά κίνητρα στους νέους για δημιουργικές ενασχολήσεις. Μέριμνα και δαπάνες για βιβλιοθήκες, κέντρα ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής γονέων κ.ά

-Οι ίδιοι οι νέοι να ακολουθούν υγιή πρότυπα, να είναι συνεπείς και υπεύθυνοι. Συνειδητοποίηση των συνεπειών της ενδοσχολικής βίας.

Ενδεικτικός Επίλογος

Συμπερασματικά η χρήση βίας από τους νέους στο σχολικό περιβάλλον αποτελεί συνέπεια της λανθασμένης και ανεπαρκούς αγωγής από την κοινωνία και την πολιτεία. Για σύνθετα και δυσεπίλυτα προβλήματα, όπως αυτό της ενδοσχολικής βίας, αποτελεσματική κρίνεται η αντιμετώπιση που ξεκινά από την άρση των γενεσιουργών αιτιών και συνεχίζεται με συντονισμένες προσπάθειες για την άμεση αντιμετώπιση του ζητήματος.

Επιμέλεια: Βασιλειάδου Μ. - Εσκιτζή Ρ. - Ευθυμιάδου Ν. – Μπάσιου Α. - Παρασχάκη Ε. - Σεβρής Κ. - Χατζηνικολάου Ν.